

РЕЄСТРАЦІЯ ПОТУЖНОСТЕЙ У ДЕРЖПРОДСПОЖИВСЛУЖБІ

Микола Ляпунов, начальник Києво-Святошинського районного управління Головного управління Держпродспоживслужби в Київській області

Ситуація:

Сільгосп підприємство здійснює діяльність згідно КВЕД 01.11 (вирощування зернових, технічних та зернобобових культур). Має у користуванні орендовані земельні ділянки у різних районах Київської області, а також тік, елеватор, трактори, комбайн, склад для зберігання пестицидів, гараж та офісне приміщення.

Чи потрібно реєструвати потужності у Держпродспоживслужбі?

Чи є у наведеному переліку виробничих об'єктів потужності, які мають бути зареєстровані?

За якою адресою потрібно реєструвати потужності?

Чи вважається сільгосп підприємство оператором ринку харчових продуктів?

Спочатку визначимось з термінологією, яка наведена у ст. 1 Закону України від 23.12.1997 р. № 771/91-ВР «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів» (далі – Закон № 771).

Оператор ринку харчових продуктів (далі – оператор ринку) - суб'єкт господарювання, який провадить діяльність з метою або без мети отримання прибутку та в управлінні якого перебувають потужності, на яких здійснюється:

- первинне виробництво,
- виробництво,
- реалізація та/або обіг харчових продуктів та/або інших об'єктів санітарних заходів (крім матеріалів, що контактують з харчовими продуктами).

Первинне виробництво – виробництво та вирощування продукції, у тому числі збір врожаю, доїння, розведення тварин до моменту забою, полювання на тварин, рибальство та збір врожаю диких рослин.

Первинна продукція – продукція первинного виробництва, яка включає продукти рослинного походження, продукцію тваринництва, рибальства, мисливства.

Враховуючи викладене, **сільгосп підприємство, що здійснює господарську діяльність з вирощування зернових, технічних та зернобобових культур - є оператором ринку**. Отже воно має зареєструвати у Реєстрі потужностей операторів ринку (далі – Реєстр) усі потужності (у тому числі орендовані), що використовуються у первинному виробництві.

Які дії має здійснювати сільгосп підприємство – оператор ринку?

Оператори ринку, що мають в управлінні відповідні потужності мають:

- ✓ або отримати у Держпродспоживслужби експлуатаційний дозвіл на них,
- ✓ або зареєструвати їх у державному Реєстрі.

У Реєстрі реєструються потужності з виробництва та/або обігу харчових продуктів, на які не вимагається отримання експлуатаційного дозволу (ч. 1 ст. 25 Закону № 771).

Експлуатаційний дозвіл мають отримати оператори ринку, що провадять діяльність, пов'язану з виробництвом та/або зберіганням харчових продуктів *тваринного* походження.

Експлуатаційний дозвіл – документ дозвільного характеру, що видається територіальним органом компетентного органу операторів ринку за результатами інспектування його потужності та посвідчує право оператора ринку здійснювати визначену цим Законом діяльність з виробництва та/або зберігання харчових продуктів тваринного походження

п. 22 ст. 1 Закону № 771

Враховуючи те, що сільгоспідприємство - запитувач здійснює діяльність з вирощування зернових, технічних та зернобобових культур, воно не зобов'язане отримувати експлуатаційний дозвіл. Адже його діяльність пов'язана з виробництвом та зберіганням харчових продуктів, інгредієнтами яких є продукти рослинного походження (абзац 5 п. 2 ст. 23 Закону № 771). Тому, такий оператор ринку **зобов'язаний лише зареєструвати власні потужності у Реєстрі**.

Як здійснити реєстрацію потужностей?

Для цього оператори ринку мають подати до територіального органу Держпродспоживслужби заяву про державну реєстрацію потужності (далі – заява). Форма наведена у додатку 2 до Порядку проведення державної реєстрації потужностей, ведення державного реєстру потужностей операторів ринку та надання інформації з нього заінтересованим суб'єктам, затвердженого Наказом Мінагрополітики від 10.02.2016 р. № 39 (далі – Порядок № 39).

Зауважу, що до Закону № 771 щодо реєстрації потужностей Законом України від 21.12.2017 р. № 2264-VIII «Про безпечність та гігієну кормів» були внесені зміни (набули чинності 20.01.2018 р.). З цієї дати, відповідно до ч. 3 ст. 25 Закону № 771, **заява про державну реєстрацію потужності має містити інформацію про:**

- ✓ найменування та код згідно з ЄДР (для юридичних осіб) або прізвище, ім'я, по батькові, реєстраційний номер облікової картки платника податків (для фізичних осіб) (серія та номер паспорта для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття такого номера);
- ✓ місцезнаходження або місце проживання оператора ринку;
- ✓ назва (опис) потужності;
- ✓ адреса потужності;
- ✓ заплановані види діяльності;
- ✓ перелік харчових продуктів, виробництво та/або обіг яких планується здійснювати;
- ✓ вид оператора ринку за класифікацією суб'єктів господарювання, визначеною Господарським кодексом України (суб'єкт мікро-, малого, середнього або великого підприємництва).

Заяву, наведену у додатку 2 до Порядку № 39 ще не привели у відповідність до цих змін. Тому інформація, яка відсутня в заяві, має бути надана оператором ринку додатково. **В іншому випадку у реєстрації потужності буде відмовлено.**

Держпродспоживслужба Київської області пропонує операторам ринку додатково до заяви подавати таку інформацію (див. Додаток до Заяви).

Додаток до заяви
про державну реєстрацію потужності

_____ (найменування оператора потужності)
від « » _____ 201____ № _____

Інформація до заяви про державну реєстрацію потужності

1. _____
(ідентифікаційний код згідно з Єдиним державним реєстром юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань/реєстраційний номер облікової картки платника податків чи серія та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання

відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку у паспорті)

2. _____
(поштовий індекс, місцезнаходження або місце проживання оператора ринку)
3. _____
(назва (опис) потужності, яка перебуває в управлінні оператора ринку)
4. _____
(перелік харчових продуктів, виробництво та/або обіг яких планується здійснювати)

5. _____
(вид оператора ринку за класифікацією суб'єктів господарювання, визначеною Господарським кодексом України (суб'єкт мікро-, малого, середнього або великого підприємства))

Сільгоспідприємства інших областей можуть використовувати таку форму або звернутися до територіального органу Держпродспоживслужби своєї області і запитати за якою формою слід надавати додаткові дані. У будь-якому випадку, якщо у операторів ринку виникнуть запитання – слід звертатись до головних управлінь Держпродспоживслужби в областях.

Звертаю увагу на те що, якщо потужності знаходяться за однією адресою, то допускається подання однієї зави для всіх потужностей. У такому разі до заяви слід додати додаткову інформацію по кожній потужності.

Кожен оператор ринку має зазначити до якої категорії суб'єктів господарювання він належить. Нагадаю про ці категорії.

Ред. Відповідно до ч. 3 ст. 55 Господарського Кодексу України юридичні особи поділяються на:

Суб'єкти підприємства	Кількість працівників	Річний дохід	
		млн. <u>євро</u>	У 2018 році за середньорічним курсом НБУ сума дорівнює*(грн)
Суб'єкти мікропідприємства	не більш 10	не більш 2	64 млн 240 тис
Суб'єкти малого підприємства	не більш 50	не більш 10	321 млн 200 тис
Суб'єкти великого підприємства	не більш 250	не більш 50	1 млрд 606 млн

*У 2018 році середньорічний курс 1 євро дорівнював 32,12251718 грн

При заповненні заяви сільгоспідприємство має відмітити у п. 6 кожен вид своєї діяльності, який воно планує здійснювати. Для цього кожен вид діяльності, який здійснюється оператором ринку, позначається символом "V" у відповідному рядку Заяви.

Які виробничі об'єкти сільгоспідприємства – запитувача відносяться до потужностей, які потрібно реєструвати в Реєстрі і які особливості заповнення заяви?

Державній реєстрації підлягає кожна окрема потужність оператора ринку (п. 6 Порядку № 39). Тепер перейдемо до вихідних даних сільгоспідприємства-запитувача.

Земельні ділянки, що є в користуванні сільгоспідприємства, у якій би області України вона не знаходилась, є - територією, на якій здійснюється первинне виробництво. Тому відповідно до п. 69 ст. 1 Закону № 771 це – потужність і її потрібно реєструвати у Реєстрі.

Земельні ділянки не мають адреси, тому допускається зазначення у заяві назви району, на території якого знаходяться земельні ділянки. Кадастрові номери проставляти не обов'язково. У п. 6 заяви «Вид діяльності, що планується здійснювати з використанням потужності» позначка "V" ставиться тільки у рядку 1.1 «первинне виробництво».

В описі потужності можна зазначити цільове використання земельної ділянки. Наприклад, «Земельні ділянки для товарного сільгоспвиробництва та ведення особистого селянського господарства». В рядку «перелік харчових продуктів» можна вказати «Зернові та технічні культури».

Тік та елеватор – це потужності для молотби, очищення, сушіння (просушування) та зберігання зерна. За характером діяльності їх можна віднести до обробки (переробки) та зберігання і, відповідно, потрібно реєструвати у Реєстрі. У п. 6 заяви позначку "V" потрібно ставити у рядках: 5.3 та 5.7. У заяві слід вказати їх адресу. А в додатковій інформації надати їх опис. Наприклад, «Ток, площею 300 м²».

В рядку «перелік харчових продуктів» також можна вказати «Зернові та технічні культури».

Трактори та комбайн – транспортні засоби, що використовуються у виробництві, та за видом діяльності відносяться до транспортування, а тому підлягають реєстрації в Реєстрі. Відповідно до п. 1.7 Порядку № 39 адресою потужності, яка є транспортним засобом - є місцезнаходження оператора ринку. Якщо транспортні засоби перебувають у оренді, то вони мають бути зареєстровані за місцем юридичної реєстрації юридичної особи або за місцем проживання фізичної особи орендодавців.

Місцезнаходженням юридичної особи є фактичне місце ведення діяльності чи розташування офісу, з якого проводиться щоденне керування діяльністю юридичної особи (переважно знаходиться керівництво) та здійснення управління і обліку.

Ч. 1 ст. 93 Цивільного кодексу України

А ось склад для пестицидів – це споруда, яка не має відношення до первинного виробництва. Тому сільгоспприємство її не реєструє в Реєстрі. Це також відноситься до офісних приміщень та гаражу, які знаходяться в управлінні сільгоспприємства-запитувача.

Таким чином у наведеній ситуації сільгоспприємству – запитувачу, у заяві слід подати інформацію на земельні ділянки, тік, елеватор, транспортні засоби (трактори та комбайн).

Для наочності подивимось, як ці виробничі об'єкти записуються у таблицю (хоча вони тут не мають бути зазначені, як це може здатись за аналогією з п. 2.1 п. 6 Заяви).

ЗАЯВА про державну реєстрацію потужності

1. Найменування або прізвище, ім'я, по батькові оператора ринку:
ТОВ «Агро», ЄДРПОУ 11111111, місцезнаходження - с. Велике Гадяцький район Полтавська область

2. Номер телефону оператора ринку: (111) 111 11 11

3. Адреса електронної пошти оператора ринку: 111@1111.111

4. Адреса потужності оператора ринку: земельні ділянки, розташовані у Гадяцькому районі Полтавської області

(індекс, область, район, населений пункт, вулиця, номер будинку)

5. Керівництво оператора ринку (одноосібний керівник або члени колегіального органу управління), контактні дані: _____

_____ (посада, прізвище, ім'я та по батькові, номер телефону, адреса електронної пошти)

6. Вид діяльності, що планується здійснювати з використанням потужності (кожен вид діяльності, який планується здійснювати, позначається символом "V" у відповідній графі):

№ з/п	Вид діяльності, що планується здійснювати з використанням потужності	
1	Діяльність, пов'язана з харчовими продуктами, які не потребують дотримання температурного режиму та можуть зберігатися при температурі вище 10 °C і залишатися придатними для споживання людиною, а саме:	
1.1	первинне виробництво	V
1.2	транспортування	
1.3	Зберігання	
1.4	реалізація	
2	Діяльність закладів громадського харчування за категоріями:	
2.1	стаціонарна потужність (ресторан, бар, кафе, піцерія тощо)	
2.2	рухомі та/або тимчасові потужності	

3	Виробництво харчових продуктів, інгредієнтами яких є виключно продукти рослинного походження та/або перероблені продукти тваринного походження	
4	Роздрібна торгівля харчовими продуктами	
5	Інший вид діяльності	
5.1	первинне виробництво	
5.2	змішування та пов'язані з цим процедури	
5.3	обробка (переробка)	V
5.4	наповнення	
5.5	пакування	
5.6	відновлення та інші зміни стану об'єкта	
5.7	зберігання	V
5.8	Транспортування	V
5.9	реалізація	

За якою адресою і в які терміни реєструються потужності?

Потужності, що знаходяться в управлінні сільгоспприємства, реєструються у територіальних органах Держпродспоживслужби цих областей за місцем їх фактичної адреси. У п. 4 Заяви зазначається адреса потужності оператору ринку (поштовий індекс, область, район, населений пункт, вулиця, номер будинку). До цієї інформації додається місце проживання оператора ринку (ч. 3 ст. 25 Закону № 771). А транспортні засоби, як зазначено вище - за місцезнаходженням оператора ринку.

Державна реєстрація потужності здійснюється протягом 10 робочих днів після отримання заяви оператора ринку про таку реєстрацію. Про державну реєстрацію потужності та її особистий реєстраційний номер територіальний орган Держпродспоживслужби повідомляє оператора ринку протягом 3 робочих днів після прийняття рішення про державну реєстрацію (п. 6 ст.25 Закону № 771).

Рішення про державну реєстрацію потужності містить таку інформацію (п. 3.5 Порядку № 39):

1) найменування або прізвище, ім'я та по батькові оператора ринку (ПІБ керівника; фізичної особи);

2) особистий реєстраційний номер потужності;

3) адреса потужності;

4) вид діяльності, що планується здійснювати з використанням потужності;

5) дата прийняття територіальним органом компетентного органу рішення про державну реєстрацію потужності.

Територіальний орган Держпродспоживслужби присвоює потужності особистий реєстраційний номер, що складається з таких елементів, які розділяються дефісом:

- ✓ літери «г»;
- ✓ двозначного літерного коду України (UA);
- ✓ коду області, в якій розташована потужність, згідно з додатком 2 до Порядку № 39;
- ✓ коду району (міста), в якому розташована потужність, згідно з додатком 2 до цього Порядку;
- ✓ порядкового номера потужності, що присвоюється автоматично за арифметичним порядком, який починається з одиниці.

Наприклад: г-UA-10-10-1.

Оператор ринку має право розпочати експлуатацію потужності за принципом мовчазної згоди, якщо протягом 15 робочих днів після подання ним Заяви територіальний орган Держпродспоживслужби не прийняв рішення про відмову у державній реєстрації потужності або не надав копії такого рішення оператору ринку (п. 7 ст. 25 Закону № 771).

Якщо у оператора ринку відбулись зміни у діяльності, він зобов'язаний протягом 10 робочих днів повідомляти про це територіальний орган Держпродспоживслужби. Цей факт зумовлює необхідність внесення змін до відомостей державного реєстру потужностей операторів ринку, а також про припинення використання потужності.

При поданні заяви заходи державного (нагляду) контролю не здійснюються. У подальшому оператор ринку може бути включений в річний план здійснення заходів державного нагляду (контролю) відповідно до вимог законодавства.

Реєстрація потужностей здійснюється безкоштовно.

Коли потрібно реєструвати потужності?

Відповідно до ч. 2 ст. 25 Закону № 771 заяву для реєстрації потужностей потрібно подавати не пізніше ніж за 10 календарних днів до початку роботи такої потужності.

Відповідальність

Відповідно до п. 2 ч. 1 ст. 65 Закону № 2042 оператори ринку несуть відповідальність за виробництво та/або обіг харчових продуктів або кормів з використанням незареєстрованої потужності, якщо обов'язковість її державної реєстрації встановлена законом. За це передбачено накладення штрафу на:

- ✓ юридичних осіб у розмірі 20 МЗП (4173 грн X 20 = **83 460** грн),
- ✓ на фізичних осіб – підприємців – у розмірі 11 МЗП (4173 грн X 11 = **45 903** грн).

Відсутність експлуатаційного дозволу на відповідну потужність при здійсненні виробництва, зберігання харчових продуктів або кормів, якщо обов'язковість його отримання встановлена законом, - тягне за собою накладення штрафу:

- ✓ на юридичних осіб у розмірі 30 МЗП (4173 грн X 20 = **125 190** грн),
- ✓ на фізичних осіб - підприємців - у розмірі 20 МЗП (**83 460** грн).

У разі вчинення оператором ринку такого правопорушення вперше протягом останніх трьох років, що передують вчиненню такого правопорушення, державний інспектор (державний ветеринарний інспектор) видає оператору ринку **припис** щодо усунення порушень цього Закону, законодавства про харчові продукти та корми без оформлення відповідного протоколу (ч. 2 ст. 65 Закону № 2042).

Якщо під час перевірки суб'єкта господарювання посадовими особами Держпродспоживслужби буде виявлено незареєстровану потужність, обов'язковість державної реєстрації якої встановлена чинним законодавством, то вона підлягає реєстрації з ініціативи територіального органу Держпродспоживслужби (п. 9 ст. 25 Закону № 771).